

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۲۴ ■ سه‌شنبه ■ ۲۳ شهریور ۱۴۰۰

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرمسئول: مهدی شفیعی
سرپریر: جواد دلیری

اذان ظهر ۱۳/۰۰ | اذان مغرب ۱۹/۳۱ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۸ | اذان صبح فردا ۵/۲۲ | طلوع آفتاب فردا ۶/۴۷

امام علی علیه‌السلام:مبادا که بدگمانی بر تو چیره شود که میان تو و هیچ دوستی رابطه دوستانه برجای نمی‌گارد.

سخن روز

تحف العقول/۷۹

بعضی هنرمندان، پس از مرگ، ارج و قربی

مضاعف پیدا می‌کنند. گویا رسم است، آنهایی که زمان حیات به آنچه شایسته‌اش بوده‌اند نرسیده‌اند، پس از مرگ، این توقیف را بیابند که ستایش و تحسین شوند. شه‌ریورماه که به آخرین روزهایش نزدیک شده‌ایم، یادآور تولد رسول ملاقلی‌پور و پرویز پورحسینی است. ملاقلی‌پور، یکی از مهم‌ترین فیلمسازان سینمای جنگ است. چه فیلم‌هایش را دوست بداریم، چه از نوع نگاه و موضع‌گیری‌هایش خوشمان نیاید. با عبار حرفه‌ای و متر سینمایی، فیلمساز بزرگی است. جهانی که ملاقلی‌پور در

فیلم‌هایش خلق کرد، شخصیت‌های آتارش و نوع روایت بویژه در «سفر به جزایه» نوآورانه و جسورانه است. ادای احترام او به شخصیت زن- مادر در «هیوا»، «میم مثل مادر» و «مزرعه پدری» در سینمای مرتبط با جنگ، مشابه ندارد. ملاقلی‌پور در ایام زندگی کوتاهش، آن‌طور که شایسته بود دیده نشد. اگر چه فیلم‌هایش موفقیت‌هایی داشتند، «میم مثل مادر» و «افق» پرفروش بودند و «هیوا» و «قارچ سبی» در جشنواره فیلم فجر نامزد دریافت چند جایزه شدند، با این همه آن سینما و تجربه‌گری‌ها آنچنان که شایسته بود، دیده‌نشد. اگر چه امروز، می‌توان تأثیر او را بر نسل تازه‌ای از فیلمسازان دید.

آن روزها، داوران واغلب منتقدان تحت‌تأثیر فیلمسازان دیگری بودند و اغلب فیلم‌هایش زمان مناسب روی پرده نمی‌رفتند و محکوم به شکست بودند. حالا و پس از گذشت سال‌ها از درگذشت ناگهانی این فیلمساز، تماشای فیلم‌هایش مجالی برای نقد و بررسی مجدد و کشف این آثار به وجود آورده و سینمای ملاقلی‌پور توسط

هنر، فرصتی برای اقتصاد و توسعه ملی

توجه به فرهنگ و هنر در همه جوامع در حال توسعه بیش از پیش شده است و اولویت پرداختن به هویت فرهنگی و هنری دغدغه‌ای است که بجعد می‌توان در آنان مشاهده کرد. اگر به کشورهای غرب آسیا مانند ترکیه، امارات، قطر و.. نگاه کنیم، می‌بینید سرمایه‌گذاری‌های زیادی در حوزه فرهنگ و هنر، بویژه گالری‌ها و موزه‌ها شده است. در این موارد از تسهیل گرای مختلف دولتی، مالیاتی، حقوقی و قانونی استفاده شده است. هنرو

فرهنگ دو بال جامعه هستند که در مضامین مختلف اعتقادی، رفتاری و بومی قابل مشاهده هستند. عدم توجه به اهمیت هنر در بودجه‌بندی سالانه کشور و روند همکاری کمسیون فرهنگی مجلس با دولت جهت به‌روزرسانی قوانین در این بخش، کار را برای اهالی این حوزه سخت کرده است.

مسئولان ما بخصوص وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در رویدادهای اصلی اهالی هنر بیش از نشست‌هایی با درهای بسته شرکت کنند. حضور دولتمردان در میان اهالی هنر فاصله این بخش از جامعه را به تصمیم‌سازها کم خواهد کرد و موجب دلگرمی این قشر مهم جامعه هم خواهد شد. اهالی فرهنگ و هنر صبورترین و کم‌توقع‌ترین بخش جامعه هستند که اتفاقا دولت با کمک آنها مسیر رشد کشور را هموار خواهد کرد. کافی است نقش دولت که تسهیل‌گر امور است به‌درستی ایفا شود و با تعریف مجوزهای متنوع و ایجاد دست‌ان‌دازهای متعدد مسیر توسعه و اثربخشی هنر متحرّف نشود.

در مورد توسعه صنایع خلاق و فرهنگ و هنر انتظار می‌رود با هماهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به این بخش از اقتصاد صنایع خلاق نگاه جدی‌تری شود و مانند بخش علمی کشور که سندن چشم‌اندازی ترسیم شده است، شرایطی مهیا گردد که حضور سرمایه‌گذاران و کسب و کارهای نوین تسهیل شود.
کما اینکه ارزآوری و ارزش افزوده‌ای که در قسمت صنایع خلاق ایجاد می‌گردد به جهت جایگاه کشور به مراتب مسیر راحت‌تری خواهد داشت. شاید در مسالده علمی در منطقه رقابتی جدی‌تری نسبت به صنایع خلاق داشته باشیم که تقویت این بخش منطقی به نظر می‌رسد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هماهنگی با دیگر بخش‌های دولت مانند وزارت امور خارجه، در استفاده از دیپلماسی فرهنگی هنری، رفت‌وآمد هنرمندان و مجموعه‌داران و موزه‌داران، وزارت علوم و فناوری با به‌روزرسانی در طبقه‌بندی دروس دانشگاهی و کم کردن فاصله بازار و دانشگاه، وزارت صنعت، معدن و تجارت در صادرات هنر و تسهیل در امور گمرکی، همکاری با وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و دیگر بخش‌هایی از دولت که به این بازار کمک می‌کنند.

همچنین بخش‌های خود وزارت ارشاد نیازمند تعامل بهتری هستند. عدم هماهنگی مجوزهای صادر شده در بخش‌ها و ادارات مختلف وزارتخانه و نداشتن سازوکاری مناسب، جز سردرگمی و ایجاد فساد چیزی دربر نخواهد داشت. دولت با به رسمیت شناختن انجمن‌های صنفی هنر، جایگاه تسهیل‌گری خود را پررنگ‌تر و به جامعه هنری اعتماد کند.

هنر قطعا یکی از مهم‌ترین بخش‌های آتی اقتصاد کشور خواهد بود. دولت با تبیین درست نقش خود خواهد توانست رغبت و علاقه و حضور سرمایه‌داران، بانک‌ها و تاجار داخلی و حمایت آنان را در این بازار افزایش دهد. به‌طور مثال وقتی دولت در بخش تجسمی هنوز اهمیت جایگاه هنرمند، گالری، خانه‌های حراج، آرت فیر و اکسپوها را به‌درستی نمی‌شناسد و در جهت رشد و سودآوری در این بازارها اهمیتی به صورت ویژه قائل نمی‌شود از سرمایه‌دار خارجی هم نمی‌توان انتظار اعتماد داشت. امیدواریم هنر همان طور که جایگاه والایی دارد در بین دولتمردان، هنر به عنوان فرصت حال و آینده در اقتصاد و توسعه کشور دیده شود.

قادر آشنا: حریم مجموعه تئاتر شهر تعیین و مصوب شد

پیگیری‌های کارشناسی درباره حریم مجموعه تئاتر شهر با وجود اینکه دوستان در شورای شهر تهران نکاتی را مطرح کرده بودند، ادامه داشته زیرا مجموعه تئاتر شهر ساختمان منحصر به فرد و ثبت شده در میراث ملی و فرهنگی کشور است. اما در جلسه روز دوشنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۰ که در وزارت میراث فرهنگی برگزار شده، طی این جلسه و در شورای مربوطه در وزارت میراث فرهنگی حریم تئاتر شهر تعیین و مصوب شد و قرار است این مصوبه به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ابلاغ شود و به محض اینکه وزارت میراث فرهنگی مصوب حریم تئاتر شهر را به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ابلاغ کند، با همکاری شهرداری تهران و شورای شهر و نهادهای مربوطه اقدامات لازم در خصوص حریم تئاتر شهر انجام می‌شود. ان‌شاء الله اتفاقات خوبی در این زمینه رخ دهد. از همکاری و تلاش‌های اداره کل میراث فرهنگی استان تهران و همچنین معاونت مربوطه که برای تعیین حریم مجموعه تئاتر شهر کارهای کارشناسی انجام دادند، قدردانی می‌کنم.

گفت‌وگوی مدیرکل هنرهای نمایشی با مهر

ستایش، پس از مرگ

نسل تازه‌ای از منتقدان و نویسندگان سینمایی دیده می‌شود. اگرچه این تلاش‌ها، اجحاف‌هایی را که به او شود، جبران نمی‌کنند اما نشان دهنده این نکته است که فیلم خوب، بالاخره دیده خواهد شد و هیچ مدیری جشنواره و داوری نمی‌تواند مانع درخشش آن شود.

در کارنامه پرویز پورحسینی، بازیگر موقر و محترمی که سال گذشته او را از دست دادیم، بازی بد دیده نمی‌شود. ۱۰ سال پایانی زندگی این بازیگر، در تلویزیون گذشت. او در سریال‌های مختلف مقابل دوربین رفت، آثاری که بسیاری از آنها در اندازه قدرت بازیگری او نبود، اما در همان سریال‌های متوسط و زیر متوسط، پورحسینی ستاره‌ای بود که می‌درخشید. صدایی خوب و لحنی درست داشت، نقش را حتی اگر کوتاه بود یا خوب ننوشته شده بود، کامل درک و به بهترین شکل بازی می‌کرد. اگر کیفیت بازی

بسیاری از بازیگران همنسل پورحسینی را در تلویزیون ببینید، متوجه می‌شوید که سریال‌ها چقدر در از بین بردن استعداد بازیگرهای بزرگ دیروز، مؤثر هستند، اما پورحسینی با وجود پرکاری در تلویزیون، همواره کیفیت نقش‌آفرینی و حضور خود را حفظ کرد. درخششی که با «اولین شب آرامش» (احمد امینی) شروع شده بود، با «بیداری» (بهرام عظیم‌پور) ادامه یافت. در «شیدایی» در نقش‌ی مکمل به اندازه بازیگران نقش‌های اصلی دیده شد و در «قاتل اهلی» (مسعود کیمیایی) نشان داد بازیگری درجه یک است. پورحسینی، نقش‌هایی را به یادماندنی کرد که معمولی و ساده به‌نظر می‌رسیدند و در پرِ تو حضور بازیگران جوان، می‌شد به چشم نیایند. پورحسینی با چهره سمپاتیک، صدا و لحن پخته و نگاه‌های مؤثرش، نقش‌ها را از خطر دیده نشدن و فراموشی نجات می‌داد. فقدان او، برای بازیگری ضربه بزرگی است. فقدان بازیگری که در تئاتر بالید و جایگاهش، از اغلب سریال‌هایی که بازی کرد بسیار بسیار بالاتر بود.

نشدن و فراموشی نجات می‌داد. فقدان او، برای بازیگری ضربه بزرگی است. فقدان بازیگری که در تئاتر بالید و جایگاهش، از اغلب سریال‌هایی که بازی کرد بسیار بسیار بالاتر بود.

«فراز و فرود»ی در آسمان ردیف موسیقی آوازی ایران

مجموعه شنیداری «فراز و فرود» از کامل‌ترین و معتبرترین ردیف آوازی یکصد ساله اخیر در موسیقی ایران است. حسن (قاسم) گلپایگانی از شاگردان مستقیم استاد نورعلی برومند و نیز از شاگردان برادرش اکبر گلپایگانی از دانایان رمزو رازهای موسیقی ایران بواسطه شاگردی‌هایی که نزد بزرگان اهل فن موسیقی داشته است.

خاندان گلپایگانی از پدر پدرشان در گلپایگان تا پدرشان حاج حسین گلپایگانی از مداحان و منبری‌های معروف تهران قدیم تا پسرانش همه از صدای خوش و معلومات

آوازی در موسیقی ملی ایران و موسیقی مذهبی از گرایش‌های هنر دینی بدرستی برخوردار بوده و همچنان هستند. مجموعه آلبوم فراز و فرود دارای پانزده لوح فشرده به همراه ساز سنتور هانی گلپایگانی فرزند حسن گلپایگانی با شرح مختصری در برخی از گوشه‌ها توسط خواننده و مدرس ردیف وجود دارد. این ردیف آوازی- آموزشی فضای نوین و شایانی برای علاقه‌مندان جدی فراگیری فرهنگ آوازی معاصر برگرفته از شیوه‌های قدمایی و همین‌طور مداحان و تدارکاتی که می‌خواهند روی

اصول و قواعد صحیح بخوانند راه گشایی کرده است. نظارت دقیق استاد اکبر گلپا در این مجموعه نشان از اعتبار افزون بواسطه دوازده سال شاگردی بیوسه ایشان در محضر نورعلی برومند دارد که مبتنی بر حفظ و احیا و توسعه فرهنگ آواز خوانی در دهه چهل و پنجاه که می‌رفت به فراموشی سپرده شود اعتبار دوباره‌ای بخشید.

وسعت مُدال یا اصطلاحاً مایگی در مایه‌های فرهنگ آوازی در موسیقی دستگاهی ایران در این آلبوم به بسط و گسترش الگومدارانه‌ای می‌رسد که در قالب‌های رنیمیک و ملودیک ساختار نغمگی ایجاد می‌کند که باعث می‌شود آوازی آموزشی به‌طور سهل و روان درنوع خود بی‌پدیل برای همگان باشد و ماندگار در پهنه موسیقی سترگ ایران زمین. گفتنی است نوشته‌ای معتبر و خواندنی از علیرضا میرعلی نقی در دفترچه آلبوم وزین فراز و فرود وجود دارد و همین‌طور رقابتی اجراهایی ناب از فرهیختگان موسیقی ملی ایران همچون جلیل شهناز و حسن کسایی و اصغر بهاری و میاد کیانی در انتهای هر دستگاه جواب آواز به حسن گلپایگانی داده‌اند که پرغنائی مجموعه افزوده است.

■ **فراز و فرود در آسمان ردیف موسیقی آوازی ایران**

■ **اجرا: استاد حسن گلپایگانی**

■ **تولید: مرکز موسیقی حوزه هنری**

■ **سال ۱۳۹۱**

عکس نوشت

ایران‌گزارش تصویری منتشر کرده

از جشن بزرگداشت بازگشت صلیب مقدس به اورشلیم، سرکسی که روز یکشنبه در کلیسای مراکمی مقدس و با حضور اسقف اعظم سیوه سرکیسیان و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد. عکاسان این گزارش زیبا زوانا ابدیان و ژنیا ابدیان هستند.

...

عاشقی و بی‌نوابی کار ماست
کار کار ماست چون او یار ماست
تا بود عشقت میان جان ما
جان ما در پیش ما ایثار ماست

غزلیات عطار
نیشابوری

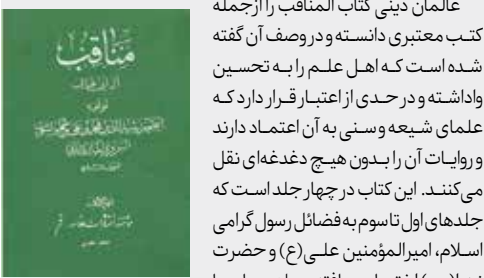
منابع نهضت عاشورا-۲۹

زمینه‌های قیام عاشورا در صلح امام حسن (ع)

«مُناقب آلِ اَبی طالب» مشهور به «المناقب» از جمله منابع تاریخ عاشورا است که به عربی و در موضوع زندگی و اوصاف نیکو و فضایل پیامبر اکرم(ص) و امامان معصوم(ع)، به نگارش در آمده است. مؤلف این کتاب «ابن شهر آشوب»(۴۸۸ – ۵۸۸ق)، مفسر، محدث، رجال، ادیب و از جمله عالمان مشهور شیعه در قرن

ششم قمری است. وی در ساری یکی از شهرهای مازندران متولد و پس از کسب علوم اولیه، به منظور تکمیل دانسته‌های علمی خود راهی بغداد می‌شود و نزد عالم‌نامی بزرگ و بنام همچون «شیخ طبرسی»، «فتال نیشابوری»، «ابوالفوح رازی» و... تحصیل می‌نماید. در آنجا به کرسی وعظ و تدریس دست یافته و چنان مقبولیت می‌یابد که خلیفه وقت به وی خلعت می‌پوشاند. از این شهر آشوب آثار متعددی باقی مانده که نامدارترین آنها کتاب المناقب است. این کتاب با تاریخ زندگی و فضائل رسول گرامی اسلام آغاز و به حیات و فضائل حضرت مهدی(ع) ختم می‌شده که بخش‌های حضرت مهدی(ع) و صحابه رسول گرامی اسلام آن، که مؤلف به وجود آنها اشاره کرده، در دست نیست.

مؤلف در رابطه با انگیزه خود از نگارش این کتاب در مقدمه می‌نویسد: «چون کفر دشمنان امیرالمؤمنین(ع) را دیدم و شیعه و سنی را در مسأله ولایت آن حضرت پر اختلاف یافتم... پس از خواب غفلت بیدار شدم و این امر لطیفی بود تا حقیقت را از لایه‌لای اختلافات موجود و روایات مختلف نمایان سازم؛ آنگاه راویانی را یافتم که احادیث نویی را تغییر داده و تحریف کرده و به ساختن فضیلت‌های جعلی برای دیگران روی آورده بودند.... بر آن شدم که مناقب اهل بیت پیغمبر اسلام(ص) را به طور دقیق و مستند در یک مجموعه گرد آوری کنم.» سپس به شرح آلام خود در مورد آنچه بر اخبار صحیح رفته پرداخته و می‌گوید: «این دیده انصاف نگاه کردم و مذهب تعصب را در اختلاف‌ها کنار گذاشتم و بر خود واجب نمودم که شبهر را از حجت، بدعت را از سنت، صحیح را از سقیم، تازه پدید آمده را از قدیم، حق را از باطل و مفضول را از فاضل جدا کنم.»

عالمان دینی کتاب المناقب را ازجمله کتب معتبری دانسته و در وصف آن گفته شده است که اهل علم را به تحسین واداشته و در حدی از اعتبار قرار دارد که علمای شیعه و سنی به آن اعتماد دارند و روایات آن را بدون هیچ دغدغه‌ای نقل می‌کنند. این کتاب در چهار جلد است که جلدهای اول تا سوم به فضائل رسول گرامی اسلام، امیرالمؤمنین علی(ع) و حضرت زهر(اس) اختصاص یافته و جلد چهارم با احوال، فضائل و زندگینامه امام حسن(ع) آغاز و به ذکر زندگی و فضائل امام حسن عسکری(ع) خاتمه می‌یابد. مؤلف، در این جلد و در باب امامت امام حسن(ع) فصل مفصلی را به فضائل امام حسن مجتبی(ع)، جایگاه آن حضرت نزد رسول گرامی(ص) و مستندات آن، همچنین صلح امام حسن و ریشه‌های قیام عاشورا اختصاص داده و مطالبی را قدیم به قدم با زمینه‌های شکل‌گیری نهضت عاشورا آشنا می‌سازد.
از مطالب مناقب ابن شهر آشوب، گاه منحصر به نقل مؤلف بوده و در جای دیگری نبامده است. وی همچنین برای برخی از روایات شواهدی از شعر شاعران را آورده که در نوع خود در استناد کم نظیر است. این کتاب چون در محیطی که کتابخانه‌ها رونق فراوان داشته و کتاب‌های بسیاری در موضوعات مختلف از جمله قیام عاشورا در دسترس بوده، تألیف شده از ویژگی‌های بسیاری برخوردار است. از این رو کتاب مناقب آل ابی طالب(ع) در حدی از اعتبار قرار گرفته که علمای شیعه و سنی به آن اعتماد کرده، روایات آن را بدون هیچ تشویش خاطری نقل می‌کنند. این کتاب در چهار جلد به زبان عربی به همت مجمع احیاء الثقافة الاسلامیه در سال ۱۴۱۲ ه‍.ق. به چاپ رسیده و تلخیص و منتخبی از آن به وسیله حسین بن حبیبیر به نام «تخب المناقب» نگارش یافته است. این شهر آشوب در باب مربوط به امام حسین(ع) به دلیل اهمیت قیام عاشورا، بیشترین مطالب خود را به این موضوع اختصاص داده است. البته به سبب اجتناب از تفصیل و تطویل کتابش، این حادثه را با اجمال و اختصار گزارش کرده و افزون بر آنکه در مواردی، ترتیب حوادث را چندان رعایت نکرده، با گزینش برخی از حوادث، به بسیاری از حوادث دیگر، اشاره نکرده است. پس از این اعتم، وی تنها کسی است که سخن معروف امام حسین(ع) «انی لم اخرج اشرا ولا بطرا...» را درباره فلسفه قیام عاشورا نقل کرده است. البته با این تفاوت که او این سخن مشهور را به عنوان پاسخ حضرت (نه وصیتنامه به محمد حنفیه) به افرادی مانند محمد حنفیه، عبدالله بن مطیع و ابن عباس که می‌خواستند حضرت را از رفتن به عراق بازدارند، آورده است. این شهر آشوب به‌رغم پرهیز از آوردن روایات سست، برخی از اخبار را به نقل از ابومخنف آورده که نه تنها مضامینی نامعقول و غیر قابل پذیرش دارند، بلکه در اخبار به جای مانده از ابومخنف در منابع معتبر و کهن چنین مواردی نیامده است و این نشان می‌دهد که در عصر ابن شهر آشوب اخبار جعلی منسوب به ابومخنف رایج بوده که وی برخی از آنها را نقل کرده است.

